

Målnummer:	UM23-06	Avdelning:	5
Avgörandedatum:	2007-02-26		
Rubrik:	Vid prövning av en ansökan om uppehållstillstånd är det den asylsökande som skall göra sitt behov av internationellt skydd sannolikt och sin identitet sannolik. Behov av internationellt skydd har inte ansetts föreligga p.g.a. inre väpnad konflikt eller andra svåra motsättningar i hemlandet. Eftersom sökanden inte har flykting- eller skyddsskäl skall en prövning av internt flyktalternativ inte göras.		
Lagrums:	<ul style="list-style-type: none">• 4 kap. 1 § och 2 § samt 5 kap. 6 § utlänningslagen (2005:716)• Artikel 4 punkt 4 och artikel 8 i Rådets direktiv 2004/83/EG om miniminormer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer skall betraktas som flyktingar eller som av andra skäl behöver internationellt skydd samt om dessa personers rättsliga ställning och om innehållet i det beviljade skyddet		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">• Reg. 99-04• UN 357-98		

REFERAT

A ansökte den 27 juli 2005 om asyl, resedokument och flyktingförklaring. Migrationsverket beslutade den 10 februari 2006 att avslå A:s ansökan och att avvisa honom. Beslutet om avvisning skulle verkställas genom att han skulle sändas till Irak. Som skäl för beslutet anförde verket bl.a. följande. Av 3 kap. 2 § första stycket utlänningslagen (1989:529) framgår att med flykting avses en utlänning som befinner sig utanför det land som han är medborgare i därför att han känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av sin ras, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller på grund av sin religiösa eller politiska uppfattning och som inte kan eller på grund av sin fruktan inte vill begagna sig av detta lands skydd. Vad som nu sagts gäller oberoende av om förföljelsen utgår från landets myndigheter eller dessa inte kan antas bereda trygghet mot förföljelse från enskilda. - Enligt 3 kap. 3 § första stycket utlänningslagen avses med skyddsbehövande i övrigt en utlänning som i andra fall än som avses i 3 kap. 2 § samma lag lämnat det land som han är medborgare i därför att han (1) känner välgrundad fruktan för att straffas med döden eller med kroppsstraff eller att utsättas för tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, (2) på grund av en yttre eller inre väpnad konflikt behöver skydd eller på grund av en miljökatastrof inte kan återvända till sitt hemland, eller (3) på grund av sitt kön eller homosexualitet känner välgrundad fruktan för förföljelse. - Av 4 kap. 1 § första stycket 2 utlänningslagen framgår att en utlänning får avvisas om han saknar visering, uppehållstillstånd eller annat tillstånd som krävs för inresa, vistelse eller arbete i Sverige. - De identitetshandlingar du (A) har ingett styrker inte din identitet. Mot bakgrund av vad som framkommit i ärendet och då inga omständigheter tyder på att du har starkare anknytning till något annat land bedömer Migrationsverket emellertid att du är hemmahörande i Irak. Din ansökan om asyl skall således prövas mot det landet. - Migrationsverket finner att de allmänna förhållandena i Irak inte generellt kan anses vara sådana att behov av skydd enligt gällande utlänningslagstiftning föreligger eller att tillstånd kan meddelas utifrån humanitära överväganden. - Den politiska situationen i Irak har genom Saddam Husseinregimens fall förändrats på ett så djupgående sätt att tidigare praxis inte längre är relevant. Det utgår inte något förtryck från den nya irakiska regeringen, som verkar i enlighet med en ny demokratisk konstitution.

Säkerhetsläget och demokratiutvecklingen skiljer sig dock åt på olika håll i landet. Prövningen i enskilda ärenden bör därför ske med beaktande av samtliga individuella skäl i ljuset av förhållandena i hemprovinsen eller andra områden till vilka sökanden har en naturlig anknytning samt till de möjligheter till olika former av skydd som kan finnas lokalt. Även om myndighetskontrollen i främst de centrala men även i viss mån de södra delarna av Irak är begränsad är polis- och rättsväsendet under uppbyggnad. När det gäller de i praktiken kurdstyrda områdena i norra Irak kan det konstateras att förhållandena är bättre där än i övriga Irak. Det gäller såväl myndigheternas kontroll som demokratiutveckling och infrastruktur. - Du har bland annat åberopat den allmänna situationen för yezidier till stöd för din ansökan. - Enligt Migrationsverkets kännedom har vissa religiösa minoriteter blivit mer utsatta efter den tidigare regimens fall, däribland den yezidiska befolkningen. Verket anser dock att förhållandena för yezidier i Irak generellt inte är sådana att uppehållstillstånd bör beviljas. Du uppger att du själv inte har drabbats av några trakasserier till följd av att du är yezid. Med hänsyn härtill utgör den omständigheten att du är yezid, i sig, inte anledning att anta att du är i behov av skydd. - Du har anfört att du tjänstgjort vid Joint Iraqi Security Company (JISC) och Iraqi Civil Defense Corps (ICDC) under perioden juli 2003 till juli 2005 och att denna tjänstgöring utgör själva grunden till de hot du utsatts för och de övergrepp du riskerar vid en hemkomst. Enligt verkets mening finns det dock anledning att i viss mån betvivla dina i många fall vaga uppgifter och beskrivning av din tjänstgöring i det militära. Du har bland annat uppgett att JISC ombildades till ICDC, men har inte kunnat ange tidpunkten mer exakt än att det troligen skedde någon gång under december 2003 eller eventuellt under 2004. Enligt verkets kännedom bildades ICDC i september 2003. Du har inte heller kunnat ange vilket amerikanskt förband som utbildade ditt förband eller vem som var chef för utbildningen. Även dina uppgifter om att du inte har haft någon militär legitimation före april 2004 - då det militära identitetskort du ingett är utfärdat - men att du ändå utan problem kunnat passera in och ut genom vaktposteringen till den irakiska/amerikanska militära bas du var förlagd vid, framstår som besynnerliga. Du känner inte heller till vilken typ av amerikanska styrkor som var förlagda till din förläggning eller vilka amerikanska förband du och dina kollegor arbetade tillsammans med. Du har inte heller kunnat ange namnet på ditt eget förband. Vidare har du uppgett att ICDC ombildades till ett nationalgarde i oktober 2004. Enligt verkets uppgifter upphörde ICDC i juni 2004 då Iraqi National Guard (ING) bildades. Du uppger trots detta att du haft samma militära identitetskort, som anger att du tillhör ICDC och som övrigt upphörde att gälla den 1 oktober 2004, under hela din tjänstgöring fram till juli 2005. - Oaktat ovan angivna trovärdighetsaspekter finner verket följande angående de asylskäl knutna till din militärtjänstgöring som du har åberopat. - Du har uppgett att du erhöll ett hotbrev från islamistiska terrorister i maj 2005. I brevet angavs att du skulle dödas och din familj skadas eftersom du arbetade för amerikanerna. Du meddelade en farbror om hotbrevet och återvände därefter till din tjänstgöring där du kvarstannade fram till juli månad då du lämnade Irak. En kusin till dig som också var militär mördades av terrorister i februari 2005. - Enligt verkets bedömning utgör den omständigheten att du erhållit ett hotbrev under tiden du tjänstgjorde som soldat, inte tillräcklig grund för att anta att du skulle riskera konkreta övergrepp från islamistiska grupper om du skulle återvända till ditt hemland. Efter erhållandet av hotbrevet fortsatte du din tjänstgöring i flera månader utan att du utsattes för några angrepp eller ytterligare hot. Det har inte framkommit att det hänt din familj något i anledning av hotet, varken före eller efter din utresa från Irak. - Verket anser även att för det fall du känner dig hotad av grupper eller enskilda bör du kunna vända dig till myndigheterna i norra Irak för att få skydd. Det har inte framkommit att du i mindre utsträckning än andra skulle få ett tillfredsställande skydd av myndigheterna på hemorten eller annan ort i norra Irak. Verket noterar i sammanhanget att såvitt känt - vilket även bekräftas av dina egna uppgifter - är flertalet av poliserna i ditt hemområde yezidier. - Mot beskrivna bakgrund finner verket att det inte är sannolikt att du till följd av din påstådda militära bakgrund är i behov av skydd i Sverige. Du är

således inte att betrakta som flykting enligt 3 kap. 2 § utlänningslagen eller skyddsbehövande i övrigt enligt 3 kap. 3 § första stycket 1 samma lag. Din ansökan om flyktingförklaring och resedokument skall följaktligen avslås. - Det allmänna läget i Irak är inte heller av sådan art att det kan anses utgöra en inre väpnad konflikt i den mening som avses i 3 kap. 3 § första stycket 2 utlänningslagen. Du är således inte heller enligt nämnda lagrum att betrakta som skyddsbehövande. - I ärendet har inte åberopats och inte heller i övrigt framkommit några omständigheter som föranleder att uppehållstillstånd skall beviljas på humanitär grund enligt 2 kap. 4 § första stycket 5 utlänningslagen. - Eftersom det inte heller föreligger någon annan grund för att bevilja dig uppehållstillstånd skall din ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd avslås och du skall avvisas med stöd av 4 kap. 1 § första stycket 2 utlänningslagen.

A överklagade beslutet. Utöver de uppgifter som han tidigare uppgett inför Migrationsverket anförde han bl.a. följande till stöd för sitt överklagande. I sammanhanget måste beaktas att förutsättningarna för att verkställa ett avvisningsbeslut med tvång inte kommer att förbättras under överskådlig tid och att han därför under överskådlig framtid kommer att bli kvar här i landet. Enligt det tillfälliga regelverket kring nya ansökningar enligt 2 kap. 5 b § utlänningslagen (1989:529) är detta omständigheter som tillmätts stor betydelse när det gäller rätten till uppehållstillstånd.

Länsrätten i Skåne län, migrationsdomstolen (2006-05-12, ordförande Geijer samt nämndemännen Sjöberg, Jönsson och Lundgren), yttrade: Den 31 mars 2006 ersattes utlänningslagen (1989:529) av en ny utlänningslag (2005:716). De nya bestämmelserna är tillämpliga i målet. Bestämmelsen om flyktingkap återfinns i 4 kap. 1 § och bestämmelsen om skyddsbehov i 4 kap. 2 § samma lag. Den tidigare bestämmelsen om uppehållstillstånd av humanitära skäl har ersatts av 5 kap. 6 § utlänningslagen som innebär att uppehållstillstånd kan beviljas på grund av synnerligen ömmande omständigheter. - Mellan den 15 november 2005 och den 31 mars 2006 gällde en tillfällig lag för personer som fått avvisnings- eller utvisningsbeslut som vunnit laga kraft. Denna lag har upphört att gälla och är därför inte tillämplig i målet. - För flyktingstatus krävs att de åtgärder som utlänningen riskerar i hemlandet är att bedöma som förföljelse. Allvarliga trakasserier och andra inskränkande åtgärder kan vara att bedöma som förföljelse i utlänningslagens mening, om de är av tillräckligt allvarlig karaktär och har viss intensitet. Enligt migrationsdomstolens bedömning är det hot som A uppger att han har utsatts för inte av sådan omfattning eller art att det kan ligga till grund för att bevilja honom asyl. Migrationsdomstolen finner således att Migrationsverkets beslut att avslå hans ansökan om flyktingförklaring och resedokument bör bestå. Vidare delar migrationsdomstolen Migrationsverkets bedömning att A inte är skyddsbehövande i övrigt enligt 4 kap. 2 § utlänningslagen. - Av 5 kap. 6 § utlänningslagen framgår bl.a. att om uppehållstillstånd inte kan ges på annan grund, får tillstånd beviljas en utlänning om det vid en samlad bedömning av utlänningsens situation föreligger sådana synnerligen ömmande omständigheter att han eller hon bör tillåtas stanna i Sverige. Vid bedömningen skall särskilt beaktas utlänningsens hälsotillstånd, anpassning till Sverige och verkställighetshinder. När det gäller verkställighetshinder anges i förarbetena att något beslut om avvisning inte bör fattas då det redan inför ett beslut över en ansökan om uppehållstillstånd står klart att ett avlägsnandebeslut inte skulle gå att verkställa (prop. 2004/05:170 s. 192-193). Bestämmelsen är dock en undantagsbestämmelse. Det har varken genom vad A anförts eller av utredningen i övrigt kommit fram några omständigheter som för närvarande kan anses utgöra synnerligen ömmande omständigheter. Migrationsdomstolen finner därför att Migrationsverket har haft fog för sitt beslut. - Inte heller i övrigt finns skäl att bevilja uppehållstillstånd. Överklagandet bör således avslås. - Migrationsdomstolen avslår överklagandet.

A överklagade domen till Migrationsöverdomstolen och yrkade att han skulle beviljas permanent uppehållstillstånd och i andra hand tidsbegränsat

uppehållstillstånd. Han yrkade även att han skulle erhålla flyktingförklaring. Som grunder för sin talan åberopade han skyddsskäl och synnerligen ömmande omständigheter, då verkställighetshinder föreligger. Han anförde bl.a. följande till stöd för sitt överklagande. Situationen i Irak är instabil med såväl dagliga attentat som angrepp mot civila och mot polis och militär från väpnade extrema islamistiska grupperingar. Samtliga samhällsfunktioner fungerar bristfälligt, även om vissa förbättringar kan skönjas av och till. Betydande spänningar föreligger mellan olika folkgrupper och trosinriktningar, vilka kommit till ytan efter Saddam Husseins fall. Det är uppenbart att varken militär eller polis kan skydda medborgarna och att de har betydande svårigheter även med att skydda sig själva. Vissa bedömare talar om ett pågående inbördeskrig, medan andra talar om riskerna för ett inbördeskrig. UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees) framhåller i "Guidelines Relating to the Eligibility of Iraqi Asylum-Seekers, October 2005" att yezidier löper betydande risker på grund av sin etniska och religiösa bakgrund. Vidare är det väl känt att poliser och personer, som tjänstgjort i de nya väpnade styrkorna, är utsatta för angrepp och hot från olika extremistiska grupper. UNHCR har vidare konstaterat att det alltså finns ett betydande utrymme för att bevilja skydd enligt Genèvekonventionen. - Han har lämnat en sammanhängande redogörelse på ett sådant sätt att denna kan ligga till grund för bedömningen av hans skyddsbehov. Han bestrider att hans uppgifter i sak i någon del skulle vara oförenliga med den allmänna redogörelse som han har lämnat. Vidare har han lämnat handlingar som styrker att han tjänstgjort i Iraks nya väpnade styrkor och handlingar som med rimlig grad av säkerhet styrker hans identitetsuppgifter. Han kan inte rimligen bevisa eller ens åläggas att föra bevisning om att en handling är äkta. Utgångspunkten måste vara att en handling som åberopas är äkta om det inte av sammanhanget framgår att äktheten kan ifrågasättas. Migrationsverkets invändningar i denna del synes vara tämligen vaga och osäkra och det är svårt att förstå vad det egentligen är som gör att verket inte vill tro på hans uppgifter om hans bakgrund. Såväl verket som migrationsdomstolen har haft rimliga möjligheter att kontrollera uppgifterna om hans tjänstgöring i Iraks nya väpnade styrkor. Detta har emellertid inte gjorts. Inte heller har migrationsdomstolen hållit muntlig förhandling i målet. Eventuella oklarheter i utredningen i denna del får då inte användas till hans nackdel, dvs. bevisbördan har övergått på myndigheterna. - Med beaktande av de risker som han löper i egenskap av tidigare soldat i Iraks nya väpnade styrkor samt med hänsyn taget till att ett inre flyktalternativ enligt Migrationsverkets uppfattning saknas och att riskbedömningen således skall göras utifrån förhållandena på hans hemort, är det svårt att förstå varför inte bestämmelsen i 4 kap. 2 § första stycket 2 utlänningslagen (2005:716) skulle vara tillämplig på hans situation. Skulle Migrationsöverdomstolen göra en annan bedömning av förhållandena i Irak, är han i vart fall att betrakta som skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 utlänningslagen. Av UNHCR:s uppfattning följer att det är förenligt med betydande risker att utsättas för mord, kidnappning eller andra former av attentat om man, som han, tillsammans med utländska styrkor har arbetat för Iraks nya väpnade styrkor mot extremister av olika slag. Detta bekräftas även av mordet på hans kusin. Det saknas utredning som motbevisar uppgifterna om att hans kusin har mördats av extremistiska islamister liksom utredning som motsäger att han själv utsatts för hot. Det kan inte heller rimligen ifrågasättas att han på ett helt annat sätt än vanliga irakier riskerar att dra på sig intresse från islamistiska extremister. - I vart fall skall han, då han är hemmahörande i Ninawa-provinsen och inte i någon av de tre nordliga provinserna, beviljas uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen på grund av föreliggande verkställighetshinder. Visserligen ligger hans hemort nära gränsen till det självstyrande kurdiska området, men UNHCR har fastslagit att förhållandena i Irak är sådana att ett inre flyktalternativ inte föreligger. Det måste även beaktas att UNHCR framhåller att säkerhetsläget även i det kurdiska området är allvarligt. Av UNHCR:s rapport "UNHCR Return Advisory and Position on International Protection Needs of Iraqis outside Iraq" från den 18 december 2006 framgår att någon uppdelning med avseende på skyddsbehov inte låter

sig göra mellan områdena kring Bagdad och övriga områden utanför det självstyrande kurdiska området. - A åberopade även ett regeringsbeslut av den 19 februari 2004 där regeringen ansåg att det dåvarande läget i Tjetjenien uppfyllde kraven för en inre väpnad konflikt i utlänningslagens mening (reg. 99-04) och ett beslut av Utlänningsnämnden den 19 februari 1998 angående förhållandena i Sierra Leone, vilka av nämnden beskrevs såsom instabila och i det närmaste kaotiska, varvid nämnden fann att sökanden skulle betraktas som skyddsbehövande (UN 357-98). A anförde att förhållandena i Tjetjenien och Sierra Leone såsom de beskrivits i referaten uppvisar stora likheter med dagens situation i Irak.

Migrationsverket bestred bifall till överklagandet och anförde bl.a. följande. Situationen avseende mänskliga rättigheter i Irak har under det senaste året påverkats negativt av det mycket allvarliga säkerhetsläget, som präglas av tilltagande spänningar mellan olika etniska och religiösa grupper. Plundring, annan brottslighet, kidnappningar och frekventa terroristaktioner har bidragit till att säkerhetsituationen kontinuerligt försämrats. Det irakiska rättssystemet lider brist på personal, utbildning och utrustning. Minoriteters situation skiljer sig dock åt i olika delar av landet. Under det gångna året har framför allt i Bagdad ett stort antal personer dödats av vad som förefaller vara närmast dödspatruller. Såvitt avser de tre provinserna i norra Irak (Sulaimaniya, Erbil och Dohok) har en viss nivå av politisk stabilitet uppnåtts. Regionen styrs med ett visst mått av självstyre av myndigheterna i norra Irak. Visserligen finns det säkerhetsaspekter att beakta även i dessa provinser men våldshandlingar är mycket mer sällsynta där än i de centrala och södra delarna av landet. Demokratiseringsprocessen är långt gången men ekonomin är fortfarande instabil. Enligt Migrationsverkets bedömning föreligger inte någon inre väpnad konflikt i någon del av Irak. Svåra motsättningar förekommer i Irak. Om det finns ett orsakssamband mellan de övergrepp som personen utsatts för eller löper risk att utsättas för och de svåra motsättningar som råder i hemlandet, anser verket att skyddsbehov föreligger. - Islam är Iraks officiella statsreligion, vilket framgår av artikel 2 i den irakiska konstitutionen respektive artikel 7 i den provisoriska konstitutionen, TAL (Transitional Administration Law). Konstitutionen föreskriver vidare religionsfrihet och förbud mot diskriminering på grund av religion (se bl.a. artikel 2 och 14 i konstitutionen och 4, 12 och 13 i TAL). Efter frigörelsen år 2003 är irakiska regimen inte inblandad i någon förföljelse av religiösa grupper. Regimen verkar i stället för en acceptans och tolerans av alla religiösa minoriteter. Motsättningar finns dock mellan etniska och religiösa grupper i Irak. Den förra regimen definierade yezidier som araber. I dag finns det yezidier som betraktar sig som kurder medan andra anser sig vara både etniskt och religiöst avskilda från kurdiska muslimer. Omgivningen betraktar inte yezidier som muslimer. Flertalet av de 700 000 yezidierna är bosatta i norra Irak. I den delen av landet innehar yezidier maktpositioner i de områden där de är i majoritet. I dessa områden är även polisen yezidisk. Enligt UNHCR tillhör yezidier den etniska gruppen kurder men bara 10 procent av yezidierna lever inom det kurdadministrerade området. Striktare islamiska värderingar, det generellt svåra säkerhetsläget, närvaron av islamistiska grupper och milis samt det politiska bråket rörande Iraks framtid medför att yezidier liksom många andra religiösa minoriteter exponeras för kränkningar och hot som begränsar gruppens traditionella liv. Migrationsverket bedömer att förhållandena för yezidier i Irak generellt inte är sådana att uppehållstillstånd bör beviljas. Av verkets rapport från resa i den kurdiska regionen i Irak framgår bl.a. att en minister som själv är yezid uttalat att yezidierna hade svårigheter att göra karriär under Saddam Husseins tid men att de efter regimen fall inte är förtryckta. Muslimerna i de kurdstyrda områdena är, i jämförelse med muslimerna i de centrala och södra delarna av Irak, tolerantare mot kristna och andra religiösa minoriteter. Toleransen har bl.a. medfört att många kristna från de södra och centrala delarna av landet sökt sig till det kurdstyrda området där de tagits emot av myndigheterna. UNHCR har i sin "Guidelines Relating to the Eligibility of Iraqi Asylum-Seekers, October 2005" endast övergripande beskrivit de religiösa minoriteternas situation i Irak. Det framgår inte att

säkerhetsförhållandena och minoriteternas situation skiljer sig åt beroende på var i landet man befinner sig. - UNHCR rekommenderar stater att för närvarande inte verkställa avlägsnandebeslut med tvång till de centrala och södra delarna av Irak. Migrationsverket delar UNHCR:s uppfattning. Eftersom verkställighetshindret antas bestå under en längre tid anser verket att personer som är hemmahörande i centrala och södra delarna av Irak kan komma att vistas under så lång tid i Sverige att de kommer att få en särskild anknytning till landet. Förutsättningar finns därför att bevilja personer från centrala och södra delarna av Irak permanent uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen. Enligt verket finns inte några formella hinder mot att verkställa avlägsnandebeslut till norra Irak (Sulaimaniya, Erbil och Dohok) och för närvarande beslutar verket att personer med hemvist i norra Irak som bedöms sakna asylskäl och där uppehållstillstånd inte heller skall beviljas på annan grund, skall avvisas. UNHCR accepterar att avlägsnandebeslut verkställs med tvång till de tre provinserna i norra Irak. UNHCR avråder dock stater från att verkställa personer med tvång till norra Irak utan att ha försäkrat sig om att personerna har anhöriga eller annan koppling till området som kan ge tillgång till skydd, boende och arbete. För närvarande verkställer verket inte några avlägsnandebeslut med tvång till norra Irak men det förs diskussioner mellan Sverige och myndigheterna i norra Irak, som syftar till att få till stånd en ordning som innebär att sådana kan verkställas med tvång. Den kurdiska regionen har flera internationella flygförbindelser. Direktflyg går bl.a. till Erbil och Suleymania. Det finns även en möjlighet att resa till Bagdad med flyg via Amman. Ett frivilligt återvändande till Irak är praktiskt möjligt och det förekommer att irakier återvänder på egen hand. - UNHCR rekommenderar att ansökningar inte avslås med hänvisning till möjligheten att bosätta sig på annan ort. Migrationsverket anser att det inte finns något internflyktsalternativ vad gäller de centrala och södra delarna av Irak. Enligt verkets uppfattning kan internflykt till norra Irak övervägas om personen talar kurdiska och har anhöriga eller annan stark koppling till området som ger tillgång till skydd, boende m.m. Kurdisktalande personer som är hemmahörande i gränsområdet mellan de centrala och norra delarna av Irak, rör sig fritt i området och bör därför kunna bosätta sig i de norra delarna. - A har enligt egen uppgift inte drabbats av några trakasserier till följd av att han är yezidier. Verket har därför bedömt att han på grund av sin religiösa tillhörighet inte är i behov av skydd. - A:s uppgift om att han under perioden juli 2003-juli 2005 arbetat för de väpnade styrkorna JISC respektive ICDC stöds inte av annan bevisning än hans egna uppgifter. Ingivet tjänstekort är utfärdat den 1 april 2004 och giltigt t.o.m. den 1 oktober 2004. Den förklaring som han lämnat till varför tjänstgöringskortet inte motsvarar uppgiven anställningstid är inte övertygande. Eftersom han inte har styrkt sin uppgivna identitet finner Migrationsverket det meningslöst att försöka kontrollera hans uppgifter. Det skall också beaktas att han varken kunnat namnge utbildande personal eller vem som var chef för utbildningen. Han har inte heller kunnat precisera vilket amerikanskt förband som stod bakom utbildningen. A har upplysts om vikten av att han försöker styrka sina uppgifter och han får anses ha haft goda möjligheter att inhämta handlingar och annan information som stödjer hans uppgifter. Om han tjänstgjort i Iraks väpnade styrkor får han anses ha slutat sin anställning senast i samband med att han lämnade Irak. Den eventuella hotbilden mot honom har därmed upphört, eftersom syftet med hotet var att få honom att sluta arbeta för amerikanerna. Det är möjligt att A vid ett tillfälle fått ta emot ett hotbrev men han har samtidigt berättat att han kunde fortsätta sin anställning under flera månader utan att han utsattes för några andra angrepp eller ytterligare hot. Det har inte heller framkommit att det har hänt hans familj något i anledning av hotet, varken före eller efter hans utresa från Irak. A har berättat att en kusin mördades i februari 2005 när denne under en permission stoppades på väg till Mosul. Uppgifterna i denna del är vaga och det är därför oklart vem som har mördat kusinen och varför. Enligt Migrationsverket har A inte gjort sannolikt att han på grund av sin påstådda militära bakgrund är i behov av skydd i Sverige. Om han känner sig hotad anser verket att han kan vända sig till myndigheterna i norra Irak för att få skydd. - A:s hemort Al Qosh

tillhör visserligen provinsen Mosul men orten ligger invid gränsen till det kurdstyrda området. Avstånden är kortare till orterna i det kurdstyrda området än till provinsens huvudstad Mosul. Mot bakgrund av att A talar kurdiska och med hänsyn till den nära koppling, som personer som är hemmahörande i gränsområdet till det kurdstyrda området har, kan han få skydd i det kurdstyrda området om säkerhetsförhållandena på hemorten inte är godtagbara. Vad gäller det kurdstyrda området föreligger enligt Migrationsverkets uppfattning inte ett generellt verkställighetshinder. Hinder mot verkställighet kan således inte förväntas bestå under överskådlig tid. Enligt verkets uppfattning skall A:s ansökan avslås och han skall avvisas till det kurdstyrda området i Irak.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2007-02-26, Wahlqvist, Schött och Gylling Lindkvist, referent), yttrade:

Skyddsbehov

Enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) är en flykting en utlänning som befinner sig utanför det land, som utlänningen är medborgare i, därför att han eller hon känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning eller på grund av kön, sexuell läggning eller annan tillhörighet till en viss samhällsgrupp, och inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, begagna sig av detta lands skydd. Detta gäller oberoende av om det är landets myndigheter som är ansvariga för att utlänningen utsatts för förföljelse eller om dessa inte kan antas erbjuda trygghet mot förföljelse från enskilda.

Enligt 4 kap. 2 § utlänningslagen avses med skyddsbehövande i övrigt en utlänning som i andra fall än som avses i 4 kap. 1 § nämnda lag befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i, därför att han eller hon

1. känner välgrundad fruktan för att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning,
2. behöver skydd på grund av yttre eller inre väpnad konflikt eller på grund av andra svåra motsättningar i hemlandet känner välgrundad fruktan att utsättas för allvarliga övergrepp, eller
3. inte kan återvända till sitt hemland på grund av en miljökatastrof.

Inom asylrätten är det en grundläggande princip att det är den asylsökande som skall göra sitt behov av internationellt skydd sannolikt. Därav följer att sökanden också måste göra sin identitet sannolik. Emellertid bör beviskraven inte ställas alltför högt när det gäller påståenden om risk för förföljelse, eftersom någon fullständig bevisning som klart styrker att det finns en sådan risk sällan kan läggas fram. Sökandens berättelse får därför godtas om den framstår som trovärdig och sannolik (jfr prop. 1996/97:25 s. 98, samt artikel 196 och 197 i UNHCR:s handbok om förfarandet och kriterierna vid fastställande av flyktingars rättsliga ställning enligt 1951 års konvention och 1967 års protokoll angående flyktingars rättsliga ställning).

Det ligger i sakens natur att en individuell prövning skall göras av de skyddsskäl den enskilde åberopar till stöd för sitt påstående om behov av internationellt skydd. Detsamma gäller beträffande frågan om det är möjligt för just denne person att återvända till sitt hemland eller till den del av ett land dit verkställighet av ett beslut skall ske. - Det förutsätts att den som får avslag på en ansökan om uppehållstillstånd och ett beslut om utvisning eller avvisning lämnar Sverige frivilligt (jfr Gerhard Wikrén, Håkan Sandesjö, Utlänningslagen med kommentarer, 2006, åttonde upplagan, s. 414 f.).

Beträffande frågan om det är möjligt att återvända till Irak konstaterar

Migrationsöverdomstolen att ett frivilligt återvändande till Irak är praktiskt möjligt och att det förekommer att irakier återvänder på egen hand. A har emellertid - på grund av hans tillhörighet till den yezidiska minoriteten, att han tidigare var soldat i Iraks nya väpnade styrkor och den allmänna situationen i Irak - gjort gällande att han vid ett återvändande riskerar förföljelse av islamistiska terrorister.

Migrationsöverdomstolen instämmer i Migrationsverkets bedömning att förhållandena för yezidier i Irak generellt sett inte är sådana att uppehållstillstånd bör beviljas endast med hänvisning till att en utlänning är yezid. En individuell bedömning måste göras i varje enskilt fall, varvid måste beaktas om utlänningen varit utsatt för förföljelse eller annan allvarlig skada, eller för direkta hot om sådan förföljelse eller sådan allvarlig skada (jfr artikel 4 punkt 4 i Rådets direktiv 2004/83/EG om miniminormer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer skall betraktas som flyktingar eller som personer som av andra skäl behöver internationellt skydd samt om dessa personers rättsliga ställning och om innehållet i det beviljade skyddet, skyddsgrundsdirektivet). A har uppgett att det finns poliser i hans hemtrakt som är yezidier och att han inte själv har drabbats av förföljelse eller trakasserier till följd av att han är yezid. Skäl för uppehållstillstånd på grund av att han är yezid föreligger därför inte.

Vad gäller A:s påstådda tjänstgöring i Iraks nya väpnade styrkor noterar Migrationsöverdomstolen i likhet med Migrationsverket att han inte har gjort sin identitet sannolik. Vidare har han inte kunnat namnge vilket amerikanskt förband eller vilka personer som stod bakom den utbildning han genomgick sommaren 2003. Han har heller inte kunnat namnge de amerikanska styrkor som var förslagda på förläggningen eller namnet på det förband som han tillhörde. Bevisning som styrker tjänstgöring efter oktober 2004 har inte getts in. Det framstår som osannolikt att han skulle kunna passera ut och in genom en vaktposter till en irakisk eller amerikansk militärbas utan tjänstekort för hela den tid han påstår att han varit anställd. Migrationsöverdomstolen ifrågasätter mot denna bakgrund uppgiften om att han skulle ha tjänstgjort i Iraks nya väpnade styrkor. Vidare är uppgifterna om att en kusin mördats vaga. Bevis som styrker dödsfallet har inte getts in. Han har inte heller gett in det hotbrev som han uppgett sig ha fått och som han bett en släkting skicka till Sverige. Eftersom han återvänt till det militära under två månader innan han lämnade landet i juli 2005, är det inte troligt att han blivit hotad i maj 2005.

Enligt Migrationsöverdomstolens bedömning har A inte gjort sannolikt att han utsatts för förföljelse eller att han känner välgrundad fruktan för förföljelse enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen. Migrationsöverdomstolen finner inte heller att han kan anses vara skyddsbehövande i övrigt enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 utlänningslagen.

A har emellertid även gjort gällande att han är att betrakta som skyddsbehövande i övrigt, då det råder en inre väpnad konflikt eller i vart fall svåra motsättningar i Irak och att han därför skall beviljas uppehållstillstånd med stöd av 4 kap. 2 § första stycket 2 utlänningslagen.

Vad gäller skyddsbehov på grund av situationen i Irak kan konstateras att säkerhetsläget är mycket allvarligt. I folkrättslig mening kännetecknas en intern väpnad konflikt av stridigheter mellan en stats väpnade styrkor och andra organiserade väpnade grupper. Dessa stridigheter måste vara av sådan karaktär att de går utöver vad som kan klassas som inre oroligheter eller som endast utgör sporadiska eller isolerade våldshandlingar. Vidare måste de väpnade grupperna ha ett visst mått av territoriell kontroll vilket tillåter dem att utföra militära operationer. En avgörande faktor för tolkningen av begreppet är även hur civilbefolkningen drabbas - konflikten måste vara så intensiv att ett återsändande till den asylsökandes del av landet framstår som otänkbart, samtidigt som möjlighet saknas att sända sökanden till en annan landsdel (jfr

prop. 1996/97:25 s. 99 samt regeringens vägledande beslut av den 19 februari 2004, reg. 99-04).

Mot bakgrund av det anförda bedömer Migrationsöverdomstolen att det i Irak för närvarande inte råder en sådan väpnad konflikt som avses i 4 kap. 2 § första stycket 2 utlänningslagen.

Frågan är då om A skall anses som skyddsbehövande i övrigt på grund av andra svåra motsättningar i hemlandet. Med svåra motsättningar avses bl.a. politisk instabilitet i hemlandet där maktförhållandena är sådana att rättssystemet inte opartiskt värnar befolkningens grundläggande mänskliga rättigheter. Det kan här röra sig om en konflikt mellan olika befolkningsgrupper, mellan en befolkningsgrupp i en del av landet och statsmakten eller mellan å ena sidan staten eller en befolkningsgrupp i landet och å andra sidan en annan stat, som dock inte nått en sådan nivå att en väpnad konflikt kan anses föreligga. Av bestämmelsen framgår att det skall finnas ett orsakssamband mellan de övergrepp som utläningen riskerar att utsättas för och de svåra motsättningar som finns i hemlandet (se prop. 2004/05:170 s. 274).

Migrationsverket har i målet anført att det förekommer svåra motsättningar i Irak. A kommer emellertid från ett område nära den delvis kurdstyrda delen av Irak där det är förhållandevis stabilt. Med beaktande härav och med hänsyn till vad som ovan anförts angående A:s asylberättelse och skyddsbehov enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 utlänningslagen och det orsakssamband som skall finnas mellan de övergrepp som utläningen riskerar att utsättas för och de svåra motsättningar som finns i hemlandet, finner Migrationsöverdomstolen, att han inte har gjort sannolikt att hans fruktan för att kunna bli utsatt för allvarliga övergrepp kan betraktas som välgrundad.

Internt flyktalternativ

Fruktan för förföljelse behöver inte alltid avse hela ursprungslandets territorium. En utläning är inte i behov av internationellt skydd om det beträffande en del av ursprungslandet inte finns någon välgrundad fruktan för förföljelse eller någon verklig risk för att lida allvarlig skada, och sökanden rimligen kan förväntas uppehålla sig i den delen av landet. Under sådana förhållanden har utläningen ett internt flyktalternativ (jfr artikel 91 i UNHCR:s handbok om förfarandet och kriterierna vid fastställande av flyktingars rättsliga ställning samt artikel 8 i skyddsgrundsdirektivet).

Eftersom A inte bedömts ha flykting- eller skyddsskäl, saknas det anledning för Migrationsöverdomstolen att göra en prövning av det inre flyktalternativet.

Verkställighetshinder

A har som grund för uppehållstillstånd också åberopat att det föreligger verkställighetshinder till Irak.

Som Migrationsöverdomstolen redan konstaterat är det praktiskt möjligt att frivilligt återvända till Irak. Detta gäller särskilt till de norra delarna av Irak. Med hänsyn härtill och med beaktande av att A:s hemort ligger nära den kurdiska regionen, att han talar kurdiska, att han har sin familj kvar på orten, att många poliser i hans hemtrakt är yezidier finner Migrationsöverdomstolen att det inte finns skäl att bevilja A uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder. Härvid har även beaktats den omständigheten att kurdisktalande personer som är hemmahörande i samma område som A kan röra sig fritt in i den kurdiska regionen.

Mot denna bakgrund skall A:s överklagande avslås.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen avslår

överklagandet.

Sökord: Skyddsbehövande; Identitet; Individuell prövning; Väpnad konflikt; Svåra motsättningar; Internt flyktalternativ; Verkställighetshinder; Frivilligt återvändande; Irak; Yezid

Litteratur: Prop. 1996/97:25 s. 98 f.; Prop. 2004/05 s. 176 f. och s. 274; Gerhard Wikrén och Håkan Sandesjö, Utlänningslagen med kommentarer, 8 uppl. s. 127 f, s. 153 f. och s. 414 f.; UNHCR:s handbok om förfarandet och kriterierna vid fastställande av flyktingars rättsliga ställning, art. 91, 196 och 197
